

ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๓๒๒๕๙

กรมการปกครอง

ถนนอิษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการออกหมายเรียกและส่งหมายเรียกในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. แนวทางปฏิบัติการออกหมายเรียกและส่งหมายเรียกฯ	จำนวน ๑ ฉบับ
	๒. ตัวอย่างแบบพิมพ์หมายเรียกผู้ต้องหา	จำนวน ๑ ฉบับ
	๓. ตัวอย่างแบบพิมพ์หมายเรียกพยาน	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยปัจจุบันพนักงานฝ่ายปกครองทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคต่างมุ่งมั่นทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและอำนวยความเป็นธรรมให้กับประชาชน โดยเฉพาะในด้านการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา ซึ่งหนึ่งในกระบวนการสืบสวนสอบสวนดังกล่าว กฎหมายได้ให้อำนาจพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่และพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง สามารถออกหมายเรียกและส่งหมายเรียกได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กรมการปกครอง จึงวางแนวทางปฏิบัติการออกหมายเรียกและส่งหมายเรียกในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างถูกต้องและมีผลตามกฎหมาย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ทั้งนี้ สำหรับการส่งหมายเรียกกรณีผู้รับหมายเรียกอยู่ต่างท้องที่ที่ออกหมายให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ถ้าผู้รับหมายมีภูมิลำเนาหรือสำนักทำการทำงานอยู่ในต่างจังหวัด ให้ส่งหมายเรียกไปยังพนักงานฝ่ายปกครองที่มีอำนาจออกหมายเรียกซึ่งผู้ถูกเรียกอยู่ในท้องที่นั้น
๒. ถ้าผู้รับหมายมีภูมิลำเนาหรือสำนักทำการทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร ให้ส่งหมายเรียกไปยังสำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง

เมื่อท้องที่ปลายทางหรือสำนักการสอบสวนและนิติการ ได้รับหมายเรียกเช่นนั้นแล้ว ให้ทำการสลักหลังหมายแล้วจัดการส่งให้แก่ผู้รับ โดยถือปฏิบัติตามแนวทางการส่งหมายข้างต้นและแจ้งผลการส่งกลับไปให้ท้องที่ที่ออกหมายเรียกนั้น ได้ทราบโดยเร็ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ พร้อมแจ้งให้อำเภอในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาคม จงจิระ)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ

ส่วนการสอบสวนคดีอาญา

โทร./โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๙๕๕๔

แนวทางปฏิบัติการออกหมายเรียกและส่งหมายเรียก ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง

๑. แนวทางปฏิบัติในการออกหมายเรียก

๑.๑ ผู้มีอำนาจออกหมายเรียกและเหตุแห่งการออกหมายเรียก

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๑๗) และพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง มีอำนาจออกหมายเรียกให้บุคคลมาที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หรือมาที่พนักงานสอบสวนเนื่องในการสอบสวน การไต่สวนมูลฟ้อง การพิจารณาคดี หรือการอย่างอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้

๑.๒ องค์ประกอบของหมายเรียกและแบบพิมพ์ที่ใช้ในการออกหมายเรียก

หมายเรียกต้องทำเป็นหนังสือและมีข้อความ ดังต่อไปนี้

- (๑) สถานที่ที่ออกหมาย
- (๒) วันเดือนปีที่ออกหมาย
- (๓) ชื่อและที่อยู่ของบุคคลที่ออกหมายเรียกให้มา
- (๔) เหตุที่ต้องเรียกผู้นั้นมา
- (๕) สถานที่ วันเดือนปี และเวลาที่จะให้ผู้นั้นไปถึง
- (๖) ลายมือชื่อและตำแหน่งเจ้าพนักงานผู้ออกหมาย

โดยในส่วนของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง ให้ใช้แบบพิมพ์ คบ.๑๓ ในการออกหมายเรียกผู้ต้องหา และใช้แบบพิมพ์ คบ.๑๔ ในการออกหมายเรียกพยาน ทั้งนี้ หากกรมการปกครองมีการพัฒนาแบบพิมพ์ขึ้นใหม่ในอนาคต ให้ใช้แบบพิมพ์นั้นในการออกหมายเรียกต่อไป

๑.๓ การกำหนดระยะเวลาที่จะให้มาตามหมายเรียก

ให้เจ้าพนักงานผู้ออกหมายกำหนดวันและเวลาที่ให้ผู้รับหมายมาตามหมายเรียก โดยคำนึงถึงระยะทางใกล้ไกล เพื่อให้ผู้ถูกเรียกมีโอกาสมาถึงตามวันเวลาดำหนดในหมาย เช่น ผู้ถูกเรียกอยู่ในท้องที่เดียวกับที่ทำการของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง (ผู้ออกหมายเรียก) อาจให้ผู้ถูกเรียกมาพบภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓ วัน หรือในกรณีที่ผู้ถูกเรียกอยู่ต่างท้องที่กับที่ทำการของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง อาจให้ผู้ถูกเรียกมาพบภายในระยะเวลาไม่เกิน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหมาย เป็นต้น

๒. แนวทางปฏิบัติในการส่งหมายเรียก กรณีผู้รับหมายเรียกอยู่ในท้องที่ที่ออกหมาย

๒.๑ ช่วงเวลาและสถานที่ส่งหมายเรียก

(๑) ให้ส่งหมายเรียกในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก

(๒) ให้ส่งหมายเรียกแก่ผู้รับหมาย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้รับหมายนั้น ในทางปฏิบัติควรไปส่งยังภูมิลำเนาเป็นอันดับแรก ถ้าไม่สามารถส่งที่ภูมิลำเนาได้จึงค่อยไปส่ง ณ สำนักทำการงานของบุคคลนั้นเป็นลำดับถัดมา และหากสามารถส่งหมายเรียกได้ที่ภูมิลำเนาของบุคคลนั้นโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ก็ไม่มีความจำเป็นต้องไปส่งหมาย ณ สำนักทำการงานของบุคคลนั้นอีก

(๓) กรณีพบผู้รับหมายเรียกในท้องที่อื่นนอกจากภูมิลำเนา หรือสำนักทำการงาน หากบุคคลนั้นยอมรับหมาย ก็ถือว่าเป็นการส่งหมายเรียกโดยชอบแล้วเช่นกัน

๒.๒ บุคคลซึ่งต้องรับหมายเรียกและบุคคลอื่นที่สามารถรับหมายเรียกแทนได้

(๑) กรณีผู้รับหมายเรียกเป็นผู้ต้องหา

การส่งหมายเรียกให้ผู้ต้องหา ให้เจ้าพนักงานนำส่งหมายเรียกผู้ต้องหา แก่ตัวผู้ต้องหานั้นเอง แต่หากไม่สามารถส่งให้ผู้ต้องหานั้นได้ ก็ให้ส่งกับผู้รับหมายแทน เฉพาะบุคคลดังต่อไปนี้ ได้แก่ สามีภรรยา ญาติหรือผู้ปกครองของผู้ต้องหา เท่านั้น จะส่งให้บุคคลอื่นนอกจากที่กล่าวมา เป็นผู้รับหมายรับแทนนั้นไม่ได้

(๒) กรณีผู้รับหมายเรียกเป็นพยาน

(๒.๑) ในกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หรือพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองมีหมายเรียกพยาน ให้เจ้าพนักงานนำส่งหมายเรียกพยานแก่ตัวพยานนั้นเอง แต่หากไม่สามารถส่งให้พยานนั้นได้ ก็ให้ใช้วิธีส่งให้แก่บุคคลอื่นที่มีอายุเกิน ๒๐ ปี ซึ่งอยู่หรือทำงานในบ้านเรือนหรือที่สำนักทำการงานของพยานนั้นก็ได้

(๒.๒) ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าศาลมีคำสั่งให้ออกหมายเรียกพยานโจทก์โดยมิได้กำหนดวิธีการส่งไว้ เมื่อพนักงานอัยการแจ้งให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่เป็นผู้จัดส่งหมายเรียกแก่พยานและติดตามพยานโจทก์มาศาลตามกำหนดนัด ให้ใช้วิธีการส่งหมายเรียกพยานตามข้อ (๒.๑) และเร่งแจ้งผลการส่งหมายเรียกไปยังศาลและพนักงานอัยการโดยเร็ว

๒.๓ กรณีพบผู้รับหมายเรียก (ไม่รวมถึงผู้ที่สามารถรับหมายแทนได้) ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงาน แต่ผู้นั้นปฏิเสธไม่ยอมรับหมายเรียกโดยปราศจากเหตุอันชอบด้วยกฎหมาย

ให้เจ้าพนักงานผู้นำส่งหมายขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือเจ้าพนักงานตำรวจไปด้วยเพื่อเป็นพยาน และถ้าบุคคลนั้นยังคงปฏิเสธไม่ยอมรับอยู่อีก ให้วางหมายเรียกนั้นไว้ ณ ที่นั้น จากนั้นให้เจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายทำการสลักหลังหมาย พร้อมระบุสาเหตุที่ไม่สามารถส่งหมายได้ และทำการบันทึกพร้อมภาพถ่ายเสนอกลับไปยังผู้ออกหมาย เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๓. หลักปฏิบัติในการส่งหมายเรียก กรณีผู้รับหมายเรียกอยู่ต่างท้องที่ที่ออกหมาย

๓.๑ ถ้าผู้รับหมายมีภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานในต่างจังหวัด ให้ส่งหมายเรียกไปยังพนักงานฝ่ายปกครองที่มีอำนาจออกหมายเรียกซึ่งผู้ถูกเรียกอยู่ในท้องที่นั้น

๓.๒ ถ้าผู้รับหมายมีภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานในกรุงเทพมหานคร ให้ส่งหมายเรียกไปยังสำนักการสอบสวนและนิติการ (สน.สก.)

ทั้งนี้ เมื่อท้องที่ปลายทางหรือ สน.สก. ได้รับหมายเรียกเช่นนั้นแล้วก็ให้สลักหลังหมายแล้วจัดการส่งให้แก่ผู้รับ โดยถือปฏิบัติตามหลักการส่งหมายที่ระบุไว้ในข้อ ๒. โดยเคร่งครัด ทั้งให้แจ้งผลการส่งหมายเรียกนั้น กลับไปให้ท้องที่ที่ออกหมายได้ทราบโดยเร็ว

๔. การส่งหมายเรียกโดยวิธีอื่น

หากไม่สามารถส่งหมายเรียกโดยเจ้าพนักงานนำส่งเองทั้งในท้องที่และต่างท้องที่กับท้องที่ที่ออกหมายเรียกตามแนวทางปฏิบัติข้างต้นได้แล้ว ให้สามารถส่งโดยไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับได้อีกทางหนึ่งด้วย

๕. ผลจากการที่ผู้รับหมายเรียกได้รับหมายโดยถูกต้องแล้ว ไม่มาตามกำหนดนัด

๕.๑ กรณีผู้ต้องหา ถ้าไม่มาตามหมายเรียก ไม่มีความผิดทางอาญาแต่จะเป็นเหตุให้ออกหมายจับบุคคลนั้นได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๖๖

๕.๒ กรณีพยานทั่วไป ถ้าไม่มาตามหมายเรียกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ย่อมเข้าข่ายมีความผิดฐานขัดขืนคำสั่งของเจ้าพนักงาน ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖๘

หมายเรียกผู้ต้องหา

ครั้งที่ _____

กรมการปกครอง

สถานที่ออกหมาย ที่ว่าการอำเภอ _____

ออกหมายวันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. ๒๕ _____

ความอาญา

คดีระหว่าง {

ผู้กล่าวหา

ผู้ต้องหา

อาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ มาตรา ๕๒

หมายมายัง _____

บ้านเลขที่ _____ ถนน _____ ตำบล _____

ผู้ใหญ่บ้าน _____ กำนัน _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

ด้วยเหตุที่ท่านต้องหาว่า

ฉะนั้นให้

ไป ณ ที่ _____ พบ _____ พนักงานสอบสวนเจ้าของคดี

ในวันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____ เวลา _____ นาฬิกา

(ลงชื่อ) _____ ผู้ออกหมาย

ตำแหน่ง _____

ใบรับหมายพนักงานสอบสวน

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____ เวลา _____ นาฬิกา

ข้าพเจ้า _____ ได้รับหมายเรียกของพนักงานสอบสวน

ซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าไปยัง _____

ใน วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____ เวลา _____ นาฬิกาไว้แล้ว

(ลงชื่อ) _____ ผู้รับหมาย

(ลงชื่อ) _____ ผู้ส่งหมาย

* หมายเหตุ * ส่วนนี้ให้ผู้นำส่งหมาย นำกลับมาส่งคืนแก่พนักงานสอบสวนผู้ออกหมาย

๓ บันทึกหลังหมาย ๓

ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ส่งหมาย) _____ ตำแหน่ง _____
ที่ว่าการอำเภอ _____ ได้มาดำเนินการส่งหมายเรียกให้กับ _____
ที่ _____ หมู่ที่ _____ ถนน _____
ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____

ปรากฏผลส่งหมาย ดังนี้ ส่งได้และผู้ต้องหารับทราบกำหนดนัดแล้ว ส่งไม่ได้
เนื่องจาก _____

(ลงชื่อ) _____ ผู้ส่งหมาย
(_____)
ตำแหน่ง _____

หมายเรียกพยาน

กรมการปกครอง

*** คำเตือน *** การขัดขืนหลีกเลี่ยงไม่มาตามหมายเรียกของพนักงานสอบสวนมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สถานที่ออกหมาย

ออกหมายเมื่อวันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ความอาญา

คดีระหว่าง { _____ ผู้กล่าวหา
 _____ ผู้ต้องหา

อาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ มาตรา ๕๒

หมายมายัง

บ้านเลขที่ _____ ถนน _____ ตำบล _____
 ผู้ใหญ่บ้าน _____ กำนัน _____
 อำเภอ _____ จังหวัด _____ ด้วยเหตุ _____

ในวันที _____ ให้นั้น ให้ _____ ไป ณ ที่ _____
 เดือน _____ พ.ศ. _____ เวลา _____ นาฬิกา
 พบ _____ ณ _____

ลายมือชื่อผู้ออกหมาย _____
 ตำแหน่ง _____

ส่วนนี้สำหรับผู้รับหมาย

ใบรับหมายพนักงานสอบสวน

ข้าพเจ้า _____ ได้รับหมายเรียกของพนักงานสอบสวน _____
 วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____ เวลา _____ นาฬิกา

ซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าไปยัง

ณ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____ เวลา _____ นาฬิกาไว้แล้ว
 (ลงชื่อ) _____ ผู้รับหมาย
 (ลงชื่อ) _____ ผู้ส่งหมาย

* หมายเหตุ * ส่วนนี้ให้ผู้จัดส่งหมาย นำกลับมาส่งคืนแก่พนักงานสอบสวนผู้ออกหมาย